

LUMIRAPORTTI 21.4.2023

Erittäin lämpimät päivät ovat vieneet yöpakkaset tuntureilta väliaikaisesti pois. Tämä on tarkoittanut erittäin upottavia ja pettäviä hankia niin metsässä kuin tuntureilla. Kevään lämpimiin päiviin voi soveltaa mereltä tuttuja ohjeita, väistele karikoita ja seilaa mahdollisimman syvillä vesillä. Toisin sanoen, lumi pettää ohuen lumen alueilta suksilla liikuttaessa - tällaisia ovat kivikot, varvikot ja harjanteet. Sen sijaan syvän lumen alueilla lumi kantaa lämpimimpinäkin päivinä.

Tulevina päivinä yö- ja jopa päiväpakkasetkin palaavat tunturiin jäädyttäen ja kovettaen lumen. Tämä tarkoittaa, että tuntureilla hiihtäminen ja laskeminen tulee olemaan erittäin haastavaa. Edes aurinko ei riitä sulattamaan / pehmentämään rinteitä. Kun yöpakkaset hellittävät ja päivälämpötilat nousevat, lumi muuttuu jälleen auringossa kevätfirmiksi ja kosteaksi lumeksi. Etenkin länteen ja etelään aukeavat rinteet sekä harjanteet ovat muuttuneet erityisen kivisiksi ja lumettomiksi. Sen sijaan muut suunnat (paksun lumen alueet) tulevat pysymään kantavina ja kivettöminä pitkälle vapun yli.

Pallaksen talvi oli aluksi erittäin luminen avotunturissa, mutta sen jälkeen tuulet ovat irrottaneet lunta etenkin pohjoiseen ja luoteeseen aukeavilta rinteiltä. Kevään tuulet ovat parhaimmillaan olleet jopa 50 m/s. Viimeisimmät tuulet ovat lumen irrottamisen lisäksi muokanneet kaikilla ilmansuunnilla lumesta vaikeasti kuljettavaa sastrugia. Muutoinkin tuuli ja suojalämmöt ovat muokanneet lumesta erittäin epätasaista ja epämiellyttävää laskettavaa. Aikaisempien päivien laskujäljet jäätyvät öisin ja tekevät kulkemisesta entistä vaikeampaa kylmien öiden jälkeen.

Aluksi pehmeää lunta ei tulla löytämään mistään ilmansuunnasta, ellei tulevien päivien lumisateet ja tuulet kerää uutta lunta suojarinteiden puolelle. Kun lämmöt taas ensi viikon lopulla nousevat, kevätfirmiä tai pehmeämpää kosteaa lunta löytää rajatusti kaikilta rinteiltä. Pohjoisen ja idän puolella lumi on kovaa noin puoleen päivään saakka, kunnes sekin alkaa kevyesti pehmetä. Kaikissa kuruissa ja painanteissa ympäri tuntureita lunta on varsin paljon. Huomioida kannattaa kuitenkin tuulen pieksemät kiviset harjanteet, joissa lumi saattaa muuttua kermavaahtoisen upottavaksi loskaksi.

Metsissä lunta on reilusti, reilu 1,5 metriä. Metsän lumi kantaa erityisen hyvin etenkin aamuisin yöpakkasten jäljiltä. Myöhemmin iltapäivästä lumi pehmenee ja saattaa useissa metsän paikoissa muuttua upottavaksi. Kun yöllä ei ole pakkasta, lumi upottaa kaikkialla metsässä.

Lumivyöryjä on kevään aikana tapahtunut useita. Tammikuussa vyöryi Palkaskuru hiihtäjän etälaukaisemana. Samoin alas on tullut Lommoltunturin Pallasjärven puoleinen lippa alkutalvesta ihmisten vaikutuksesta johtuen, samoin Lommoleen metsänrajassa olevia seinämiä. Myös Keimiötunturissa on tapahtunut pienimuotoisia

vyöryjä. Pyhäkurun Lehmäkeron puoleiset seinämät ovat vyöryneet pienimuotoisesti muutamaan otteeseen. Lähes kaikki vyöryt ovat johtuneet heikosti alempiin kerroksiin sitoutuneesta tuiskulumenlaatasta. Huhtikuun ensimmäisinä päivinä tunturissa on havaittavissa erittäin selkeää tuiskulumenlaattaa lähes kaikilla ilmansuunnilla. Kyseinen laatta on myös reagoinut erittäin voimakkaasti kuormitukseen, esimerkiksi Vatikurussa, Pyhäkurussa ja Laukukerolla.

Nyt jäätyvä ja saturoitunut lumi on lumivyöryjen näkökulmasta kaikkialla hyvin stabiilia ja täten laskijalla on hyvin pieni mahdollisuus vaikuttaa syvemmällä esiintyviin heikkoihin kerroksiin. Lumisateiden, tuulten ja kylmien päivälämpötilojen tulemana tunturiin saattaa syntyä tuiskulumen laattaa, joka kasaantuu jäisen pinnan päälle.

Huomioithan, että alla olevat lumivyöryongelmat ja lumiprofiilit ovat vain osalle aktiiviharrastajista relevantteja. Jos et kulje lumivyörymaastossa Pyhäkurussa, Palkaskurussa tai jyrkillä itäpuolen rinteillä kuten Lommoltunturissa, tutustuthan Pöllöjen www.lumisovellus.fi -palveluun, jossa saat lähitunturialueiden lumitilanteesta ajantasaista ja hyödynnettävää tietoa. Yleistä tietoa lumen syvyyksistä löydät osoitteesta app.snower.fi -> valitse kategoria Lappi -> Pallaksen alueen metsän ja huipun lumitiedot löytyvät täältä.

LUMIVYÖRYONGELMA - PITKÄÄN SÄILYVÄ HEIKKO KERROS

Lumivyöryongelmista pitkään säilyvä heikko kerros on vaikeimmin havaittavissa eikä niiden esiintymistä maastossa voi päältä päin nähdä. Ohuen lumipeitteen alueilla laskijalla suuri mahdollisuus vaikuttaa pitkään säilyviin heikkoihin kerroksiin paikoissa kuten harjanteilla ja pinnan lähellä esiintyvien kivien läheisyydessä. Viitteitä heikoista kerroksista voi saada esimerkiksi lumikannen onton äänen kautta, lumipeitteen humahdeltusta sekä sen repeämistä. Pyhäkurussa löytyy reagoivia heikkoja kerroksia etenkin pohjakuuran ominaisuudessa pohjasta. Syvänlumen alueilla lumessa tulee olemaan erittäin paksu ja kova, betonimainen massa. Näillä alueilla heikot kerrokset eivät pääse reagoimaan laskijan johdosta. Suosittelemme havainnoimaan tällä hetkellä jyrkkiä seinämiä, joissa liikutaan ohuen lumen alueilla.

LUMIVYÖRYTILANNE PYHÄKURUSSA

Pyhäkurusta tällä hetkellä löytyvä lumi on hyvin saturoitunutta ja märkää. Tulevina päivinä lumi jäätyy ja muuttuu betoniksi. Lumessa on reagoivia kerroksia johtuen sen sisällä kerrostuvasta vedestä. Myös syvemältä lumesta löytyy yhä heikkoja kerroksia, mutta niihin laskijalla ei ole tällä hetkellä mahdollisuutta vaikuttaa syvän lumen alueilla. Kyse on pohjakuuran aiheuttamasta lumen huokoisuudesta. Lehmäkeron puoleisilta laskuväyliltä löytyy päivittäin kostuvaa lunta, joka kevätfirminä on mukavaa laskettavaa. Lumen alla on kantava pohja.

Pyhäkurun alueella liikuttaessa suositellaan huomioimaan lämpötilan nousu ja sen vaikutus aurinkoisten rinteiden lumen kostumiseen. Lumivyöryvaara on suurimmillaan päivisin ja iltaisin. Yöpakkaset jäädyttävät lumen yön aikana, mutta betonimainen kerros heikkenee auringon alkaessa paistaa ja lämpötilan noustessa. Pitkään säilyvä heikko kerros sijaitsee syvän lumen alueilla laskijan kuormituksen ulottumattomissa ja ohuen lumen alueilla lumi on saturoitunutta.

Pyhäkurussa lunta on hyvin paljon ja tuulet ovat täyttäneet painanteita lumella erittäin hyvin. Laskuväylillä lunta on 3 metristä ylöspäin.

